

Z P R A V O D A J

*pro bohdanečskou farnost – Bohdaneč, Třebětín, Vickovice, Bělou, Tasice,
Kotoučov, Novou Louku, Dvorecko, Prostřední Ves, Řeplice, Šlechtín, Dědice,
Michalovice, Hostkovice a Hlohov*

Květen 2017

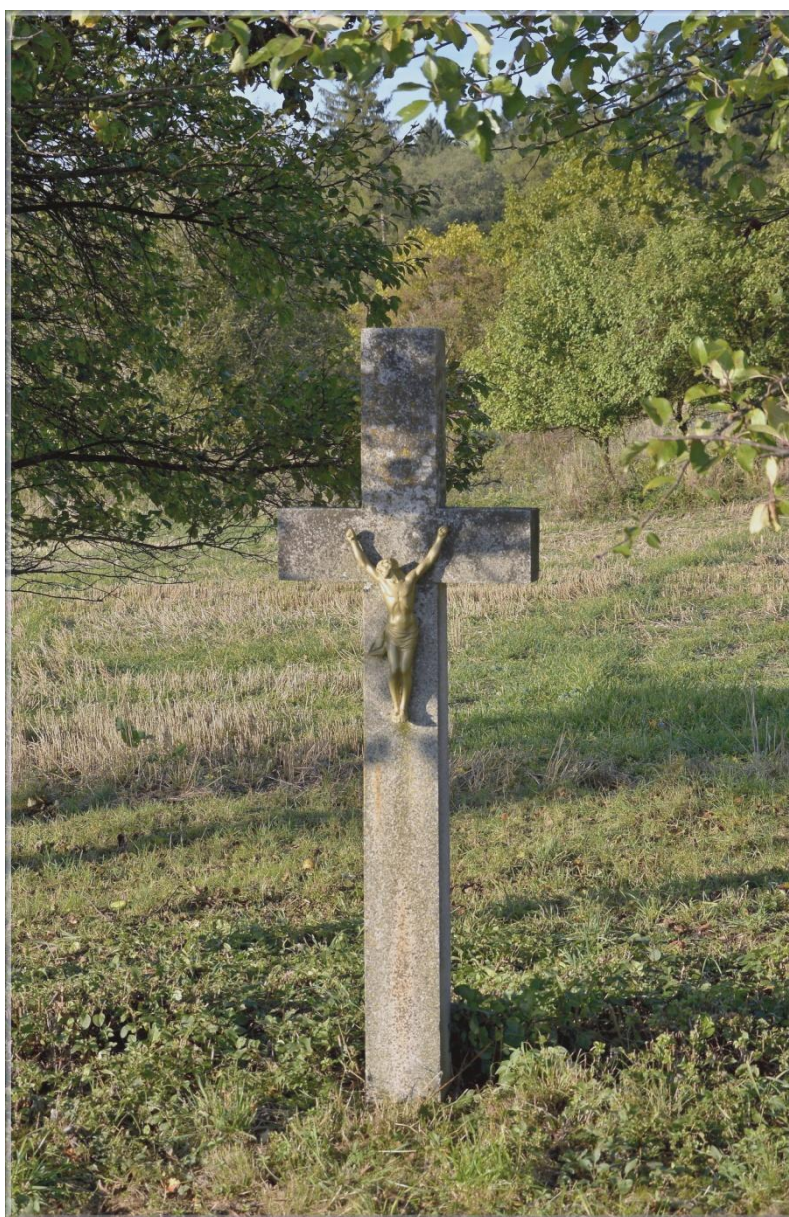
Svatodušní

33. číslo

neprodejné

informace farnosti Bohdaneč

9. ročník

Ꭰ Ꭱ Ꭲ Ꭳ – křížek u vsi

Duchu Stvořitele, obnov mě

Duchu lásky, dej mi věrnost

*Duchu pravdy, vzdal ode mě lež
a pokrytectví*

*Duchu moudrosti, doved' mě
k pravému poznání*

Duchu síly, posilni mě

Duchu světla, rozjasni mě

*Duchu, který všechno oživuješ
a všemu dáváš pohyb,
Duchu pokoje, obnov svět.*

(Alfonso Pereira, Myšlenky a modlitby)

Svatodušní duchovní zamyšlení...

„Tu náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchř, a naplnil celý dům, kde byli. A ukázaly se jim jakoby ohnivé jazyky, rozdělily se na každém z nich a Duch svatý všechny naplnil...“

(Bible, Skutky apoštolů 2,2 – 4)

Padesátý den po vzkříšení Pána Ježíše, tedy v den Letnic, sestoupil na apoštoly Duch svatý. Jak připomíná úvodní část tohoto zamyšlení ze Skutků apoštolů, zjevil se jim v podobě ohnivých jazyků. Právě tím ohněm, jakoby nám byly naznačeny tři hlavní dary, které Duch svatý do tohoto světa věřících vnáší.

- 1) Oheň svítí. Každý křesťan naplněný Božím Duchem by měl být světlem pro tento svět. Jeho víru by mělo být vidět. „Vy jste světlo světa. Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. *(Bible, Matouš 5, 14 a 16)*
- 2) Oheň také uvolňuje energii. I Duch Svatý dává lidem sílu v každodenním životním boji s hříchem nejen obstát, ale také vždy, znova zvítězit. Ta moc Ducha Svatého je tak silná, že dokáže porazit i tělesnou smrt. „Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?“ *(Bible, 1. List Korintánům, 15, 55)*
- 3) Oheň ve finále také hřeje. To znamená, že Duch Svatý naplnil apoštoly láskou k Bohu a k bližním. To je znamení i pro nás. Jestliže je naše láska vypočítavá a neupřímná, určitě jsme ještě nezískali dar Ducha Svatého.

Tak tohoto Ducha Bůh seslal na Pána Ježíše při jeho křtu, tímto Duchem naplnil na Letnice apoštoly a přesně toho samého Ducha přislíbuj každému z nás.

Modlitba: Duchu Svatý, naplň nás, prosíme, svým světlem, silou i teplem.
Amen.

NÁBOŽENSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ PRO DOSPĚLÉ

V dnešním čísle vám přinášíme již 13. lekci Náboženství pro dospělé, ke kterému jsme dostali souhlas od **P. Martina Sklenáře**, který celou sérii připravil. Ke studiu a zamyšlení je dobré otevřít také Bibli a dohledat v ní příslušné pasáže. Ten, kdo Bibli nemá a měl by o ní zájem, se může obrátit na Annu Holubovou.

13. hodina – Život ve vzdálenosti Bohu

V této hodině si zopakujeme to nejpodstatnější z hodin, které nám vyprávěly o prvním hříchu, a budeme se snažit více zamýšlet, co to znamená konkrétně pro náš život, jaký to má pro něj dopad, jakým způsobem ho to ovlivňuje.

Minulou hodinu jsme se společně zamýšleli nad prvním hříchem. Viděli jsme, že člověk si nechal namluvit, že Bůh je někým zlým, a rozhodl se sám si určovat, jak dosáhne štěstí. Toto rozhodnutí má pro člověka fatální důsledky. Každý člověk se rodí v tomto stavu narušenosti vztahu s Bohem, totiž v odloučenosti od něho, který je jediným zdrojem života a pravého štěstí. Každý člověk se rodí s dědičnou vinou.

Jak je takovýto život vlastně prožíván? Hodina nese název, „život ve vzdálenosti Bohu“. Názvem hodiny chceme vyjádřit to, že člověk prožívá svůj život v nutném směřování ke smrti (viz 0. hodina). V této hodině se nebudeme omezovat jen na to, jak dědičná vina ovlivňuje vztah člověka k Bohu, ale zaměříme se na to, jakým fatálním způsobem ovlivňuje celý lidský život.

Na život v dědičné vině se tedy budeme dívat z dvojí perspektivy. Z perspektivy, kterou nám předkládá 3. kapitola Genesis, když oznamuje, že první hřích přináší narušení různých rovin vztahu (viz 4. hodina) a následně také z perspektivy dějin spásy, kterým se tento rok věnujeme.

Dědičná vina – život v narušenosti vztahů

Ve čtvrté hodině jsme si říkali, že důsledkem hříchu je narušení vztahů – člověka s Bohem, člověka s člověkem a člověka se stvořením. Zkusme se tedy nyní podívat, jakým způsobem ovlivňuje dědičná vina prožívání našeho života právě na této rovině vztahovosti.

Život v narušenosti vztahu člověka k člověku

V příbězích o stvoření jsme mohli vidět, že člověk byl stvořen jako muž a žena, aby byla překonána prvotní samota, a aby si byli vzájemnou pomocí. Pokud hovoříme o tom, že první hřích narušil vztah mezi lidmi, pak je nejjednodušší vnímat to právě z této perspektivy.

Narušení prvotní jednoty

Bůh viděl, že není dobré, když je člověk sám. Stvořil mu tedy partnera, se kterým v prvotní jednotě mohl zakoušet víc, než jen překonání nudy, ale mohl zakoušet jeho sounáležitost, jeho velmi intenzivní blízkost, až jednotu. Proti prvotní samotě Bůh staví prvotní jednotu. Právě tato prvotní jednota je prvním hříchem narušena. Člověk upadá do mnohem hlubší a tragičtější samoty. Nevnímá skutečnou blízkost druhého. Není schopen být druhým člověkem plně uspokojen, není schopen cítit prostřednictvím druhého své naplnění.

Ona prvotní jednota měla výsostné místo, ve kterém se prožívala. Tímto místem byla sexualita. Člověk, který zhřešil, poznal, že je nahý, čímž je mimo jiné vyjádřeno, že došlo k narušení schopnosti člověka prostřednictvím své sexuality vyjadřovat plnost této své blízkosti, této jednoty. Sexualita se pro člověka stává místem, kde stále bojuje se svou samotou, kde hledá nesprávným způsobem své uspokojení¹...

Protože člověk byl stvořen k Božímu obrazu, znamená toto narušení vztahu k druhému, oné jednoty, to, že člověk prožívá svůj život ve vzdálenosti Bohu. Jestliže platí, že prostřednictvím lásky k bližním milujeme Boha (viz Mt 25, 31-46), pak odcizení se druhému člověku, je také odcizením se Bohu. Narušení jednoty mezi lidmi znamená také narušení jednoty mezi člověkem a Bohem.

Člověk, který je zasažen dědičnou vinou, je zasažen mimo jiné právě také těmito svými pocity, těmito svými stavy. Zcela bytostně poznává, že druhý člověk ho nedokáže naplňovat, že v druhém nedokáže v plnosti utišit onu samotou, onu touhu po opravdové, úplné lásce.

Narušení vzájemné pomoci

Muž a žena si mají být vzájemnou pomocí. Jejich život má být prožíván v souladu a ve společné účasti na díle spásy. První hřích však narušuje i tuto lidskou spolupráci. Člověk přestává vnímat svého partnera, druhého člověka, jako svého spolupracovníka, ale vnímá ho jako svého soka, jako svého soupeře.

Lidé nejsou schopni spolupracovat, nejsou schopni se spolu domluvit. Druhý člověk není vnímán jako ten, kdo mi má pomáhat, jako ten, kdo spolupracuje na našem vzájemném štěstí, ale spíše jako uzurpátor, jako ten, kdo mě v mém štěstí omezuje, kdo se proti mému štěstí staví, kdo mému štěstí brání.

Dědičná vina s námi dělá právě to, že nevnímáme druhého jako pomoc v uskutečňování plánu spásy, jako spolupracovníka na díle spásy, ale jako někoho, kdo je naším soupeřem, tím, s kým musíme zápasit o naplnění svého života, o své štěstí.

¹ Myšleno v tom případě, kdy člověk neprožívá sexualitu jako plné dání se druhému, vytvoření plné jednoty...

Život v narušenosti vztahu člověka ke stvoření

Příběh o prvním hříchu neopomenul připomenout také to, že v prvním hříchu došlo k narušení vztahu člověka se stvořením. Toto narušení vztahu se stvořením je třeba znovu vnímat v kontextu spásy, pravého štěstí.

Ve zprávách o stvoření jsme mohli meditovat, že Bůh stvořil svět pro člověka, jako prostor k životu, a že člověk je pozván k tomu, aby ve spolupráci s Bohem vedl toto stvoření k věčné spáse. V okamžiku, kdy člověk v prvním hříchu odmítl spolupracovat s Bohem, odmítl také tento stvořený svět, odmítl své místo a svou úlohu v něm. Zaujal ke stvoření špatný postoj.

Stvoření se pro člověka stalo něčím, kde projevuje svou dominanci². Cílem jeho jednání není směřovat v tomto světě ke spáse, ale vytřískat z tohoto světa co nejvíce ve svůj krátkodobý prospěch, ke svému zdánlivému štěstí.

Hřích narušuje to, kým je člověk

Tím se dostáváme k určitému paradoxu. Člověk, který se rozhodl neposlouchat Boha, sám si rozhodovat o svém štěstí, se rozhodl sám proti sobě. Nejen tím, že opustil Boha, jediný zdroj života a vydal se na cestu k věčné smrti, ale také tím, že ztratil pravý smysl svého života.

Bůh nestvořil člověka z dlouhé chvíle, ale protože viděl jeho smysl, jeho poslání. Člověk měl být Božím spolupracovníkem na díle spásy. V prvním hříchu toto ale člověk odmítl. A tak odmítnutí uskutečňování tohoto díla, rozhodnutí se pro své cíle, je odmítnutím smyslu svého života, svého bytí, své existence.

Člověk, který odmítl poslouchat Boha, žít podle toho, jak Bůh stvořil tento svět, se tím odcizil sám sobě – přestal žít pro to, pro co byl stvořen. Mohli bychom obrazně říci, že přestal žít podle „návodu k použití“, přestal žít podle toho, k čemu byl stvořen. Jeho život přestává mít smysl.

Tam, kde je odmítnutí Boha, kde je postavení člověka do centra veškeré pozornosti (člověk jako ten, kolem kterého se všechno točí...), tam se paradoxně odehrává největší útok na samotné lidství. Člověk může být člověkem jen tehdy, když v centru své pozornosti, v centru svého života má Boha, respektive Ježíše Krista, pravého Boha, který se stal pravým člověkem.

Už kolikrát v dějinách jsme s tímto mohli mít zkušenost. Různé humanismy, které opěvovaly člověka, které ho stavěly do centra veškerého zájmu, končily velkým fiaskem. Člověk, který takovýmto způsobem jedná, jedná podle schématu prvního hříchu, koná harakiri se svým bytím.

² Člověk si podmaňuje zemi jiným způsobem. Nemá ji pod rukou (pod „manus“) tvůrčím způsobem, ale způsobem, který ubližuje, který ničí.

Život v narušenosti vztahu člověka k Bohu

Ve všech dosavadních případech jsme mohli vidět, jak hřích narušuje jednotlivé skutečnosti v lidském životě. Všechna ta narušení jednotlivostí jsou vždy propojena rovněž s narušením vztahu člověka s Bohem.

Podívejme se nyní na toto narušení vztahu z perspektivy dějin spásy, o kterých letos uvažujeme. Když si vezmeme do ruky jednotlivé hodiny, které jsme již probrali a ve kterých jsme hovořili o Bohu, můžeme si uvědomit, že Bůh byl představen jako ten, kdo se stále zjevuje, kdo se dává stále poznávat (5. hodina), jako ten, kdo zůstává věrným (6. hodina). Poznávali jsme, že je tím, kdo svůj lid vede (7. hodina), že je stále přítomný uprostřed svého lidu (8. hodina) a zve ho k očistě (9. hodina). Stále k nám promlouvá (10. hodina) a zve nás k tomu, abychom se stali skutečně moudřími, abychom znovu uskutečňovali své poslání, svůj život (11. hodina). Dědičná vina s námi dělá to, že takového Boha odmítáme, že takového Boha nedokážeme ve svém životě poznávat, vnímat.

Kolikrát zakoušíme samotu, ptáme se: „Kde jsi, Bože?“ Kolikrát se snažíme dopátrat se toho, co ode mě Bůh žádá, ale jeho hlas nedokážeme slyšet. Kolikrát jsme se již snažili se svým životem něco udělat, prožít skutečnou očistu (obrácení), ale nejsme toho prostě schopni... Dědičná vina není jen něčím teoretickým, něčím, co je jen obsahem různých náboženských knih, ale je něčím, s čím se každodenně setkáváme.

Dědičná vina v životě křesťana

Možná si nyní kladete otázku, jak je to možné? Vždyť my z nás, kteří jsme pokřtěni, jsme při křtu byli zbaveni, respektive byla v našem životě smyta dědičná vina. Jak tedy můžeme v životě křesťana o nějaké dědičné vině vůbec hovořit?

Ano, při svátosti křtu byla v našem životě smyta dědičná vina, byly odpuštěny všechny vykonané hříchy, nicméně v pokřtěném zůstávají některé časné následky hříchu, jako bolesti, nemoc, smrt..., a pak také náklonnost ke hříchu, kterou tradice nazývá *žádostivost*, nebo v přeneseném smyslu „živná půda hříchu“³.

Ve svátosti křtu dochází ke smytí dědičné viny, ale to neznamená, že se navracíme do původního stavu nevinnosti. Člověk, který „podstoupil“ tuto zkušenost hříchu, odloučenosti od Boha, je touto zkušeností jednou pro vždy zasažen. A má náklonnost k tomu, aby jednal podle již jednou „naučeného“ schématu. K tomu se ale ještě v krátkosti vrátíme v následujících hodinách, především v hodině, kdy se budeme věnovat hříchu (22. hodina).

Život ve vzdálenosti Bohu

³ Srov. KKC 1263 a 1264.

Dědičná vina, náklonnost ke hříchu, život ve vzdálenosti Bohu, to nejsou jen nějaké teoretické, fiktivní skutečnosti, ale věci, se kterými máme svou zkušenost, se kterými se dnes a denně setkáváme.

Poselství naděje

Mohlo by se zdát, že je to s člověkem dosti smutné. A to je pravda. To jsou prostě důsledky toho, když se člověk rozhodne, že si sám chce určovat, jak bude dosahovat štěstí, kde bude své štěstí hledat.

Ale nemusí to tak být. Bůh to tak nechce nechat, nezanevřel na člověka, ale nabízí mu znovu svou blízkost. Je schopen pro člověka položit svůj život, udělat pro něho cokoli... Ale o tom více v následujících hodinách, kdy se po Vánocích budeme věnovat Boží lásce zjevené v Ježíši Kristu, respektive jednotlivým evangeliím.

Dnešní hodina byla v mnohém opakováním toho, o čem jsme již hovořili. Proto je vhodné se znovu vrátit ke čtvrté hodině, kde jsme v příbězích Gen 4-11 prostřednictvím jednotlivých příběhů hleděli na to, co s námi hřích dělá.

Kéž se dokážeme skutečně otevřít Tomu, který nechce naši záhubu, ale který přichází, aby nám ukázal pravou laskavou tvář Boha a pozval nás k našemu skutečnému štěstí.

SPONZORSKÉ DARY A PŘÍSPĚVKY

Vaše sponzorské dary, či příspěvky lze také zasílat na **bankovní účet Farnosti Bohdaneč: 438716329/0800**, do textového pole můžete napsat své jméno, či jméno dárce a účel platby, například na provoz kostela, opravy atd. Převod peněz z bankovního účtu na druhý účet je nejvýhodnější, co se týče poplatků.

P. Stanislav Tomšíček vám na požádání vystaví potvrzení o sponzorském daru pro daňové účely. Srdečné díky za vaši štědrost!

Změna duchovního správce v bohdanečské farnosti

Od 1. července 2017, dochází v naší farnosti ke změně duchovního správce – P. Mgr. Stanislav Tomšíček odchází po čtyřech letech zde, do farnosti Svojanov a k nám přijde z havlíčkobrodské farnosti premonstrát, Kristian Damian Vrchovský. V neděli, 2. července zde bude P. Mgr. Stanislav Tomšíček sloužit mši svatou.

Kapitoly z Liturgiky 7.

Posvátné místo – symbolika křesťanského chrámu

Michalovice

Zbořte tento chrám!

Během svého pozemského života se mladý židovský rabín Kristus pravidelně a rád vracel do jeruzalémského chrámu, protože, podobně jako jiní Židé, dodržoval i on

Zákon a všechna s ním spojená náboženská ustanovení. Znal a vyučoval svatá Písma, ale ne jako jiné soudobé náboženské autority, ale „*jako ten, který má moc*“, jak podotýkají evangelisté.

V blízkosti slavení židovských velikonoce, kdy byly zraky celého Izraele upřeny k Jeruzalému a jeho chrámu, přichází na tato místa i Ježíš.

Pascha – tedy Velikonoce – má v Ježíšově životě místo důležitější než u kohokoliv jiného z Židů. Jsou středobodem jeho pozemského poslání. Ježíš je totiž Beránek. Nejprve je však potřeba pomyslně připravit místo oběti: chrám. Ježíš vchází do chrámu – a hned tu působí poprask! „*V chrámě zastihl prodavače býčků, ovcí a holubů i směnárníky, jak tam sedí. Tu si udělal z provazů důtky a vyhnal všechny z chrámu i s ovci a býčky...*“ (J 2,14–15). Hnán horlivostí pravověrného Žida očišťuje toto privilegované místo modlitby, tak zanesené kupeckými zájmy neduchovního světa. Neuvěřitelně zní všem přítomným připojený dovětek: „*Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej zase postavím!*“ (J 2,19). Ježíš znovu přede všemi mluví o zániku mnoha stávajících jistot symbolizovaných chrámem, ale zároveň pokládá základy jistoty nové, protože mluví o „*chrámu svého těla*“ (v. 21). Je mu úzko, když předpovídá blížící se zkázu Jeruzaléma, chrámu a následná velká krveprolití (Lk 21, Mk 13, Mt 24), tak strašná, že se i „*nebeské mocnosti zachvějí*.“ Rok 70, kdy se Ježíšova slova naplní, je však pro mnohé Židy, kteří Ježíšovým slovům naslouchali, ještě nepředstavitelně daleko...

Sám je knězem, obětí i chrámem

V tuto chvíli se však už rodí nový svět a s ním přichází tolik změn. Kristus spolu se svými nejbližšími dodržuje již zmíněná přikázání a v předvečer Velikonoce vstupuje do onoho po staletí dodržovaného rituálu přikázaného Mojžíšovi upomínající na záchranu z egyptského područí.

Ve velké místnosti je vše připraveno k hostině: mladý beránek, voda, víno a nekvašený chléb... Toho večera však neprobíhá všechno podle zažitého scénáře velikonoční večere. Učedníci jsou zaraženi, když se mluví o zradě jednoho z nich a stejně tak o trojím zapření dalšího z kruhu Ježíšových nejbližších. Kristus je potomek Judova kmene, který „*nikdy nekonal službu u oltáře*“. Ale v tuto chvíli jedná jako kněz. Tato večere bude pak mít své věčné naplnění v nebi. Autor listu Židům stroze konstatuje: „*...mění-li se kněžství, mění se nutně i Zákon.*“ (Žid 7,12). Apoštolové stále ještě nerozumí Ježíšovým slovům, když mluví nad chlebem a vínem o svém

těle a krvi, o smlouvě a jejím zpečetění. A přitom je právě na tuto chvíli i na nadcházející utrpení chystal tak dlouhý čas! Je tu přítomno velké napětí: Ježíš mluví o tom, že nebude pít z plodů vinné révy, dokud nepříjde Boží království (Lk 22,18) a zároveň o nutnosti opakování stejného rituálního chování „na jeho památku“. Starobylá bohoslužebná praxe apoštolů poslušných Kristových slov a následně křesťanských obcí uchovává slavením eucharistické hostiny živou památku na Ježíše, který takto neustále znovu vstupuje do lidských dějin. „*Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepříjde.*“ (1 Kor 11,26). Od tohoto okamžiku jsme i my pozváni k velikonoční hostině. Svatý Řehoř Naziánský k tomu připomíná, že naše křesťanské slavení je sice stále ještě obrazné (Kristova přítomnost je totiž ukryta pod způsoby chleba a vína), nicméně s větší zjevností než ve Starém zákoně: „*Neboť Pascha Mojžíšova Zákona, nebojím se to říci, byla jen nejasným předobrazem nynějších Velikonoc. O něco později ho však budeme účastni dokonaleji a jasněji, to až s námi bude Slovo [tj. sám Kristus] slavít onen nový hod v Otcově království.*“ Nový smysl starobylých chrámových praktik odhaluje ve světle Kristově autor listu Židům. V něm je nám znovu před oči postaven chrám, jeho nádvoří a tajemná velesvatyně, zcela uzavřená, krom jednoho dne v roce... Kristus v něm vystupuje jako pravý velekněz, prochází chrámem a vstupuje do velesvatyně: ne však té pozemské, nedokonale vybudované lidskýma rukama, která je jen „*napodobeninou té pravé*“ (Žid 9,24). Nemusí se rituálně očišťovat, protože neučinil hříchu, a nepřichází s krví kozlů ani telat, ale se svou vlastní. Kristus, podle biskupa Fulgencia (poč. 6. století), nám poskytl vše, o čem věděl, že je to nutné k našemu vykoupení. „*Sám zároveň kněz i obět', sám zároveň Bůh i chrám: kněz, neboť skrze něho jsme byli usmířeni; obět', neboť jím jsme byli usmířeni; chrám, neboť v něm jsme byli usmířeni; a Bůh, neboť s ním jsme byli usmířeni. Sám je tedy knězem, obětí i chrámem...*“ (z traktátu O Petrově víře). V předvečer svého utrpení a smrti zní Kristova slova o oběti. Už brzy se stane kříž oltářem. A Kristus sám oním pravým obětovaným Beránkem. Této bohoslužbě na hoře Kalvárii asistuje rozlícený zfanatizovaný dav, přítomni jsou i zločinci, ale také několik blízkých v čele s jeho matkou, kteří v sobě našli tolik odvahy, aby byli s Kristem i v okamžiku oběti. A v chrámu jsou v tu chvíli stále zabíjeni beránci...

Vejdi s Ježíšem do ráje, abys poznal, co jsi ztratil

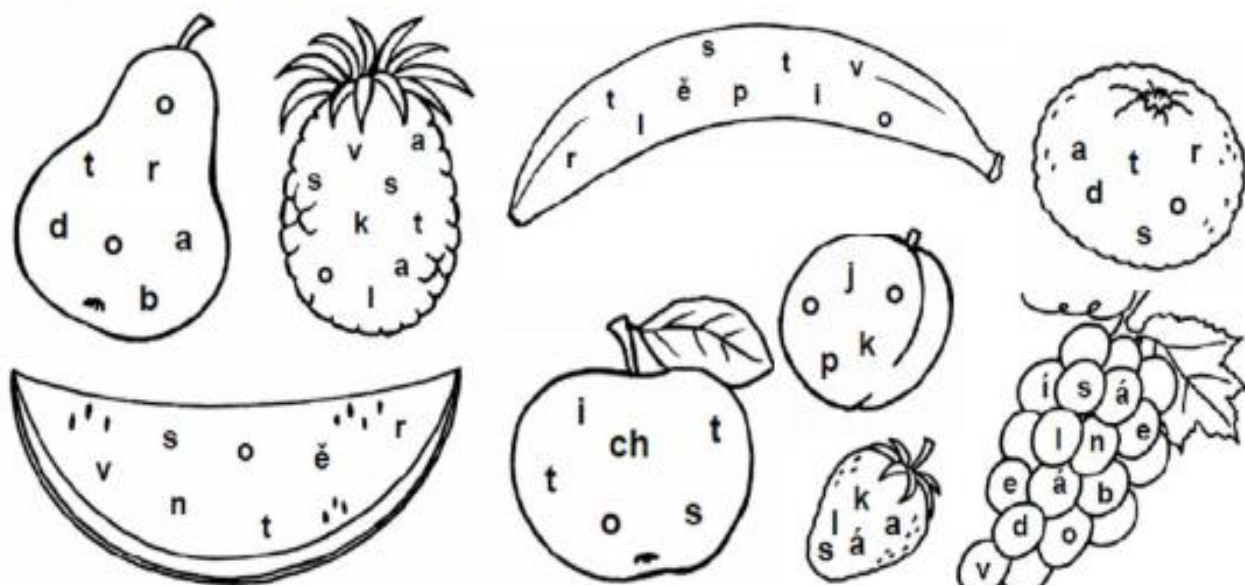
„*Bylo už kolem poledne; tu nastala tma po celé zemi až do tří hodin, protože se zatmělo slunce. Chrátová opona se roztrhla vpůli. A Ježíš zvolal mocným hlasem: »Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.« Po těch slovech skončil.*“ (Lk 23,44–46). Středem životního prostoru křesťana vykoupěného Kristovou obětí a tudíž svobodného je eucharistie: odkaz živé Boží přítomnosti mezi námi. Vše jí musí být podřízeno, zvláště pak chrátová stavba, ono „*nebe v malém*“. Naslouchání Božímu slovu a naplňování Kristova odkazu slavením eucharistie přijímá člověk sám sebe, své místo v dějinách světa a spásy a upíná své zraky k nebi „*dokud on nepříjde*“. V okamžiku, kdy vstupujeme do společného slavení eucharistie přestává existovat pozemský člověk s jeho nedokonalostmi, necháváme za sebou svou minulost, svůj věk či vzdělání.

Přestává existovat čas. Ale to co zůstává je: díkyčinění (tj. eucharistia). Pozemská bohoslužba se propojuje s andělskou liturgií v nebi. Můžeme jít za Kristem, procházet chrámem, odhrnovat závěsy a nahlédnout i do velesvatyně. „*Vejdí s Ježíšem do ráje, abys poznal, co jsi ztratil. Pohleď na tamní krásu a reptala nech i s jeho rouháním zemřít venku.*“ (sv. Řehoř Naziánský) Podílíme se znovu na stavbě zbořeného chrámu: základem je Kristus, nárožní kámen, „*který stavitelé zavrhlí*“, základy jsou apoštolové. Tím chrámem jsme odteď my!

P. Radek Martinek

Stromy Ducha Svatého (vyluštění na straně 19)

Stromy poznáme nejlépe po ovoci nebo podle plodů, které přinášejí. Působení Ducha Svatého poznáme podle skutků a vlastností člověka. Když z písmen v obrázcích složíš slova, dozvíš se, o jakém ovoci Ducha Svatého hovoří sv. Pavel v listu Galatským (5,22-23).

POZVÁNKA NA VÝLET

Na neděli, 25. června 2017, plánujeme opět výlet – tentokrát navštívíme Hradec Králové, sídelní místo našeho biskupa, tam bychom se zúčastnili bohoslužby v katedrále Sv. Ducha, poté bychom se prošli centrem a přesunuli se do soutěžního rozária, které bude otevřené právě v tuto dobu a kde pokvete více jak 1000 růží, dále bychom se podívali do obřího akvária, největšího u nás a pak odjeli do soukromého zámku Sternbergů, v Častolovicích, který vlastní hraběnka Diana Sternbergová, známá bytová architektka, podílela se také na úpravách Pražského hradu, k výzdobě používá materiály vyrobené u nás. Prohlédneme si tam zámek, park, kam dovezla z Anglie sbírku starých, anglických růží. Více info a závazné přihlášky u Anny Holubové, na čísle 605 342 779.

VZPOMÍNKA...na paní Miladu Kopeckou

Koncem postní doby nás zasáhla smutná zpráva z Kotoučova, o náhlém úmrtí paní Milady Kopecké, rozené Slavíkové, rodačky z Kotoučova, která zemřela po těžké nemoci 29. března 2017, pohřeb měla 7. dubna 2017.

Paní Kopecká byla nejmladší ze tří sester Slavíkových, mládí strávila, s rodinou v Kotoučově, po svatbě se přestěhovala do Ledče nad Sázavou, ale do rodného domu, v Kotoučově, jezdila stále.

Před odchodem do penze se přestěhovala s manželem zpět do Kotoučova, kde bylo jejím velkým koníčkem hlavně zahradničení.

Do kostela v Bohdanči chodila vždy, jak mohla, stávala nahoře vpravo, vedle varhan. Pravidelně jsme se s ní vídali jak v kostele, tak při různých akcích, nebo také ve vsi.

Paní Kopecká patřila mezi hlavní pěstitelky a dodavatelky řezaných, sezónních květin do kostela, od jara, do podzimu nás zásobovala každou sobotu krásnými květinami, jako byly narcisky, tulipány, zlatý déšť, šeříky, jasmín, kosatce, kopretiny, lilie, gladioly, hortenzie, astrý... Tyto květiny pravidelně zdobily v sezóně náš kostel, bylo vidět, že jsou pěstované odborně a s láskou... Sama vždy hlásila a informovala - co jí právě kvete, co pokvete za týden a co zasadila a co přinese příště... Pokud se nedalo nic vypěstovat, tak vždy koupila a darovala hrnkované květiny, například na Velikonoce azalky. Tato její služba byla, společně s dalšími pěstitelkami, neocenitelná a velmi výrazná, téměř jsme v sezóně nenakupovali květiny. Brali jsme jako samozřejmost, že jsme přišli v neděli do kostela, který byl ozdoben čerstvými květinami podle ročního období – na jaře jarními, v létě letními, pak podzimními. Byla za tím vidět ale velká práce, píle i námaha a také radost. Ještě o letošních Velikonocích máme v kostele její narcisky a azalku, které přinesla a darovala dcera Monika.

Nejlepší výpěstky z ovoce a zeleniny dodávala také na výstavku z plodin v kostele na podzim, před obětním stolem, kdy o havelském posvícení děkujeme za úrodu.

Její pracovitost se projevila také při brigádách, velkých úklidech tohoto kostela - nikdy nezapomněla přijet, ikdyž se jí to příliš nehodilo a cestovala třeba přímo z práce - vždy přijela alespoň na chvíli a s vervou, jí vlastní, kterou předčila někdy i mladší brigádnice, se pustila do práce. Do parku, kolem kostela, který jsme začali upravovat loni, také darovala několik sazenic květin a okrasných keřů, které budou park zkrášlovat a budou vzpomínkou na ni.

O dění ve farnosti se vždy živě zajímala, byla ochotná poradit, pomoci a byla nadšená z akcí, hlavně z výletů, na které velmi ráda jezdila.

Angažovala se také ve svém rodném Kotoučově, kde pečovala nejen o svoji zahrádku, ale také o veřejná prostranství mimo zahrádku - kam buď zasadila nějaký ozdobný keř, nebo květinu, posekala trávu, nebo přidala květiny ke křížku, který stojí při vjezdu do

vsi, právě tam teď kvetou její žluté narcisky. Rybníček uprostřed Kotoučova je také ozdoben jejími lekníny a orobincem, pravidelně tam chodila krmit ryby.

Její dobrá a veselá nálada, elán, energie, přátelskost, komunikativnost, čínorodost, odvaha, pozitivní myšlení a optimismus byly vždy příjemné a nabíjející - bylo milé a potěšující se s paní Miladou Kopeckou, kdykoliv potkat a promluvit s ní.

Takovou si ji budeme pamatovat a tak na ni budeme, s díky za vše, co za svůj naplněný život stihla udělat, vzpomínat.

„Odpocinutí věčné dej jí, ó Pane a světlo věčné ať jí svítí, ať odpočívá ve svatém pokoji...Amen“

A.H.

Bible, Janovo evangelium, 14. kapitola, 19. verš: (Ježíš řekl:) "Já žiju, i vy budete žít."

Květinová výzdoba kostela v Bohdači

V souvislosti s úmrtím paní Kopecké, která nás v sezóně výrazně zásobovala květinami pro výzdobu kostela od jara do podzimu, takže po všechny neděle, případně svátky, bylo vždy dostatečné množství čerstvých květin, sázela například 360 kusů gladiolů, sela astry, sázela lilie atd. atd., je třeba si uvědomit, že tato služba znamenala, že se o květiny musela starat na zahrádce až do doby, než je ustríhla a přinesla v sobotu do Bohdanče, do kostela – protože v sobotu většinou dělám výzdobu kostela na nedělní bohoslužby.

Květiny do kostela na výzdobu, v rámci svých možností, ještě poskytuje ze své zahrádky také paní Marie Batelková ze Řeplic, jsme jí vděční za krásné lilie, gladioly, růžové slezy, krásné jiřinky v pozdním létě, na podzim za trvalé astry – nebo-li václavky, posvícení a za bílé chryzantémy, které nám pak zdobí kostel až do adventu, tuto službu, kterou dělá pro kostel velmi oceňujeme a vážíme si jí.

Během roku občas někdo další daruje květiny buď ze své zahrádky, nebo koupí třeba hrnkované – zejména na Velikonoce, nebo přispěje finančním darem, který se pak použije na nákup květin tehdy, když není dostatek květin ze zahrádek – například během suchého léta, na podzim atd. – díky za to.

Bude tedy třeba vyřešit, jak dále s výzdobou kostela, jak a čím ho budeme zdobit a kde budeme brát květiny. S největší pravděpodobností bude květin k výzdobě teď méně. V některých farnostech a kostelích mají na květinovou výzdobu přímo kasičky. Jinde si přinese květiny na výzdobu kostela vždy ta rodina, která si dává sloužit mši svatou, v některých farnostech si i ta rodina předem kostel uklidí a připraví. U nás bychom chtěli zasadit přebytky ze zahrádek na kousek farní zahrady, která je hned přes silnici vedle fary u kostela. Tuto část bychom si ohradili a nějak se společně o květiny starali. Další možností by mohla být domluva, v rámci farnosti a

v rámci možností, se podělit o pěstování květin – každý, kdo by chtěl a měl možnost, nějakou květinu vypěstovat ve větším množství, by se pro nějakou rozhodl a vypěstoval ji, každý zájemce by mohl mít jinou. Jedním ze zdrojů jsou také květiny a okrasné keře v parku u kostela, ale teprve loni jsme, na základě projektu, začali s výsadbou přebytečných a darovaných květin a než rostliny narostou, může trvat i 5 let. V parku je navíc dost špatná, jílovitá a vápenitá půda, obsahující štěrk a kamení (býval to hřbitov), kterou málokterá rostlina snáší – dokladem toho jsou rhododendrony u severní strany kostela, které jsou zde zasazeny již několik let a téměř nerostou, protože tyto rostliny nemají rády vápník, ale kyselou, rašelinovou půdu (již od loňska je alespoň hnojíme, nebo přisypeme rašelinu – hnojiva i rašelina jsou darované). Letos na Velikonoce jsme v parku natrhali zlatý déšť, roste tam kalina, světle modrý šerík, růžová vajgélie, bílý plnokvětý jasmín, který ale potřebuje přihnojit a jeden keř pivoněk, ostatní rostliny jsou čerstvě zasazené a potřebují čas. Všechny tyto rostliny – ať nově zasazené, nebo ty, které tam rostou již několik let, vyžadují péči – hlavně přihnojování, což se do loňského roku nedělalo.

Park by měl navíc působit upraveně a esteticky, není tedy možné tvořit záhony květin nahodile, je třeba vzít v úvahu také kvalitu půdy a fakt, že kolem kostela je třeba nechat volný přístup k procházení. V tuto chvíli nám rostliny z parku zatím příliš neposlouží, ale můžeme se těšit v budoucnu.

V případě, že by vás něco napadlo, nebo jste se přiklonili k nějakému výše uvedenému nápadu, jak teď řešit květinovou výzdobu v kostele, dejte mi, prosím, vědět – každý nápad, nebo iniciativa jsou vítány.

Všechno je na bázi dobrovolnosti, činnosti a práce ve volném čase i dary.

Ráda bych zde poděkovala všem Bohu známým, pěstitelkám, všem dárcům a dárkyním květin, rostlin, finančních příspěvků na výzdobu kostela, který pak působí slavnostně, upraveně a dotváří důstojnou atmosféru k oslavě Boží.

Květiny v chrámu nás možná nespasí, ale jako stvořitelské Boží dílo, mohou být součástí Jeho oslavy ☺.

Anna Holubová

Park kolem kostela

Již od loňského roku se intenzivněji staráme o park kolem kostela, který je bývalým hřbitovem – tedy místem pietním, kde se nachází pozůstatky zemřelých, měl by takto tedy zůstat upraveným, klidným, tichým místem. Po doporučení několika zahradníků z různých zahradnictví, je třeba rostlinám dodat hlavně živiny v podobě hnojení, případně dodat rašelinu k rhododendronům. Od loňského roku tu vysazujeme postupně různé rostliny a přebytky ze zahrádek, hlavně podél plotu, kvůli snazší údržbě samotných rostlin a také travnaté části.

Tyto rostliny musí narůst a zesílit, aby pak byly nejen ozdobou parku a místa samotného, ale případně také k výzdobě kostela. Koncem dubna – během pondělí a úterý se nás několik sešlo na brigádě, kdy jsme připravili místa pro zasazení několika rostlin, o týden později se ještě někteří dostavili znovu, abychom mohli pokračovat. Podél plotu, kde jsou zasazené mochny a vajgélie, byly tyto okrasné keře sestříhány

v březnu nůžkami na keře, stejně tak tavolník u pomníku padlým a za křížem, kde je zasazený do půlkruhu. Manželé Nešporovi z Vilémovic nám přivezli a darovali několik sazenic buxusů, thují a jiřin – děkujeme! V současné době jsme začali s mulčováním již zasazených rostlin, aby nezarůstaly travou, zamulčované části ohraničujeme bílými kameny, které se do tohoto prostoru, k historické budově hodí nejlépe. Kameny utvoří okraj, aby se mulč dále nerozsypal do trávníku a aby se odlišila zasazená a travnatá plocha kvůli sekání a údržbě. Již loni jsme začali dodávat živiny okrasným keřům a rostlinám, ošetřili jsme trávník, zejména místa, která předloni vyschla po vysekání v suchém létě, dodali jsme rašelinu, zeminu z lesa k rhododendronům.

Park budeme postupně vysekávat, zejména v přední části, kolem vchodu do parku a kostela, ostatní části pak postupně. V současné době ještě nejsou všechna osazená místa a rostliny odlišeny a označeny tak, aby nedošlo k jejich nechtěnému useknutí, proto se bude park vysekávat postupně – pracujeme každý dle možností, ve svém volném čase.

V případě, že byste měli zájem se nějak, v rámci svých možností, podílet na úpravě parku u kostela – dejte vědět.

Věříme, že prostor bývalého hřbitova kolem kostela se postupně zkrášlí a bude dělat ozdobu nejen kostelu, ale i středu obce a tomuto místu, jako tomu bylo v minulosti, kdy se o květiny v parku staral pan Šeda.

Poděkovat za dosavadní pomoc a ochotu - čas a práci, dopravu, dary, nebo finanční prostředky na nákup hnojiv, rašeliny, květin a ozdobných keřů, mulčovací, netkané textilie, kůry-štěpky, za odbornou poradu ohledně sázení, za zapůjčení zahradního náradí k sestříhání keřů, za vysekání části parku, je třeba: kostelníkům – panu Josefu Holubovi a panu Miroslavu Petrusovi, paní Martě Stehlíkové, paní Ludmile Dvořákové, paní Marii Milichovské, paní Boženě Linhartové, panu Pavlu Holubovi, Ing. Evě Holubové, Martě Holubové, Ing. Tomášovi Dvořákovi, Ing. Evě Tvrdíkové, manželům Nešporovým, paní Michaela Pelcové, Bc. Anně Holubové.

A.H.

Výlet do kláštera Porta Coeli v Tišnově, zámku Rájec – Jestřebí a zámku Lysice

vchod do kláštera Tišnov, s bohatou románsko-gotickou výzdobou

Letošní březnový výlet jsme si naplánovali již loni v srpnu, na výletě v Broumově, nalákala nás sbírka kamelií v zámku Rájec – Jestřebí u Blanska. K tomu jsme si přidali klášter v Tišnově a zámek Lysice a v neděli, 5. března ráno, jsme se vydali do kraje Moravského krasu. Do Tišnova jsme přijeli před půl desátou ráno, prošli si krátce areál a v 10. hodin začala, v zaplněném kostele, bohoslužba první postní neděle. Ikdyž je chrám Nanebevzetí Panny Marie velmi starý, jeho historie sahá

až do roku 1233, přesto nám v lavicích bylo příjemně teplo – pod sedačkami mají umístěné topení, které příjemně zahřívá nejen nohy, ale také sálá výš. Dále bylo pro nás zajímavé to, že duchovní četl v ohláškách výši sbírek za předchozí neděli, v jednotlivých chrámech, které spravuje, přišlo nám to velmi vstřícné vůči těm, kteří přispívají a také jako známka otevřenosti a spolupráce. Po bohoslužbě jsme se ještě jednou prošli areálem, kde jsme obdivovali raně gotickou nádheru známého, vstupního, bohatě zdobeného raně gotického portálu Porta Coeli – Bránu nebes. Portál nás udivil svojí velikostí a krásou krajkového, gotického zdobení. Vlevo od vchodu do chrámu je velký, kamenný reliéf znázorňující Getsemanskou zahradu s Ježíšem, který se modlí k Bohu a prosí o odejmutí kalicha, který je tam také vytesán a se spícími apoštoly, včetně Petra s mečem. Někteří z nás ještě zašli do blízkého Muzea, kde jsme si zakoupili suvenýry a pohlednice. Cisterciácký klášter Porta Coeli, z latinského překladu Brána nebes, je funkčním klášterem, který je domovem pro řádové sestry – cisterciáčky a patří k turisticky vyhledávaným památkám v tisoovském regionu. Založila jej královna Konstancie, která je i se synem Přemyslem, markrabětem moravským, pohřbena ve zdejším farním kostele, dříve v klášterním chrámu Nanebevzetí Panny Marie. Z roku 1233 jsou nejstarší doložené údaje, které souvisí jak se založením kláštera, tak i s nedalekým Tišnovem. Od roku 2010 je klášter Národní kulturní památkou je zde možno shlédnout nejen románsko – gotickou baziliku se vstupním portálem, ale také kapitulní síň, křížovou chodbu, venku rajský dvůr a další budovy přilehlé ke klášternímu komplexu. Jarní počasí březnového dne pomalu prosvítlo sluníčko a přes holé stromy v areálu jsme si mohli dobře prohlédnout klášterní budovy. Blízko vchodu je také památník Pravda vítězí. Klášter se pomalu a postupně opravuje a začíná vynikat jeho románsko – gotická, jednoduchost a krása 785. let.

Z Tišnova jsme zamířili do zámku Rájec – Jestřebí, kam jsme dojeli po 12. hodině.

Domluvili jsme se na rozchodu na asi 3 hodiny, abychom měli dost času si každý podle svého projít zámek, kde byly vystaveny právě kvetoucí kamélie, také se stihli občerstvit v zámecké restauraci, která tam byla otevřena právě od března, jako pobočka vyhlášené restaurace Lipůvka a také, abychom si stihli projít skleníky s kaméliemi pod zámek a případně si nějakou

zámecké skleníky v Rájci - Jestřebí zakoupit. Zámek Rájec – Jestřebí je široko daleko, až za naše hranice proslaven velkou sbírkou kamélií, která čítá asi 400 druhů, starých i 60. let, dříve se o kamélie staral zámecký zahradník pan Jan Dvořák, který kamélie také šlechtil, loni byla po něm pokřtěná na vernisáži výstavy kamélie s květem, který má červenobílé žíhání a otevřený, žlutý střed – je krásně barevná. Právě tato kamélie stála letos u vchodu v zámku. V současné době se o kamélie stará zahradník pan Evžen Kopecký, který do Rájce přešel ze zámku v Lysicích. Prostory zámku jsme si mohli procházet libovolně dlouho, jak jsme chtěli, v místnostech byly průvodkyně, které nás seznamovaly jak s historií, tak upozorňovaly na zajímavé, unikátní předměty a hlavně také na překrásné kamélie, které zdobily všechny prostory zámku. Viděli jsme ty nejkrásněji rozkvetlé kamélie, různých barev od červené, přes sytě růžové, růžové, světle růžové až po bílé, plnokvěté, s poloplnými květy až po jednoduché, s žíháním barev, s květy velkými a plnými jako pivoňky a dokonce v jídelně zámku byly umístěny dvě kamélie, které voní, protože většina kamélií nevoní. Nebylo vzácností, že kamélie nás často převyšovaly a v obrovských květináčích vypadaly jak nižší stromy obsypané květy. Kamélie je chladnomilná rostlina, která získala jméno po brněnském botanikovi z 18. století Georgu Josefu Kamelovi, který odešel na Filipíny, kde se stal lékárníkem a sbíral jak rostliny, tak zvířata, která pak velmi podrobně popsal a nakreslil a díky němu se vědecké kruhy seznámily s přírodou Filipín. Není tedy divu, že významný švédský přírodovědec Carl Linné nazval podle Kamela jednu z nejkrásnějších rostlin Dálného Východu –

kamélii. Další rájecké kamélie jsme mohli spatřit v zámeckých sklenících, kde jsme znovu obdivovali krásu a barevnost květů, vzrůst kamélií. Ve skleníku, kde bylo také plno dalších

zámek Rájec - Jestřebí

návštěvníků, i z Rakouska, kteří se tam jezdí podívat

každoročně; bylo možno si některé řízkované kamélie zakoupit.

Zámecká restaurace nás příjemně překvapila jak novým prostředím, tak ochotným personálem, rychlou obsluhou a dobrým jídlem.

Po 15. hodině jsme odjžděli ze zámku do nedalekých Lysic. Paní kastelánka už na naši výpravu čekala a mimořádně nás, jako první letošní výpravu vpustili do zámku o měsíc dříve. Lysický zámek, ikdyž je menší, nás nadchl bohatým vybavením nábytkem, obrazů, sbírkami knih, porcelánu a jídelních servisů, zbraní a také úpravností a čistotou, zámek byl právě po zimě důkladně uklizen. Z oken zámku jsme mohli zahlédnout známou kolonádu v zámeckém parku a také nádvoří a

z arkád renesanční vstupní dvůr se spoustou rodových erbů a znaků rodin, spřízněných s majiteli, rodinou Dubských. Náš pobyt v Lysicích jsme zakončili v zahradnictví, kde pro nás otevřeli zámeckou oranžerii, doprovázel nás pan zahradník a jedna zaměstnankyně. Oranžerie byla

zámek Lysice plná všelijakých květin, které byly připraveny pro venkovní použití, bylo tam hodně palem, kliví, citrusy a také několik kamélií. Nemají jich tam sice tolik, ale zato obrovské, vysoké až 4 metrové stromy, se silnými kmeny, staré až 120 let, které byly v korunách krásně zelené a právě kvetly – některé červeně, jiné bíle a další růžově. Oranžerie a kamélie nás velmi nadchly a také nás potěšilo, že některé namnožené rostliny, jako bobkový list, rozmarýn, zelenec a kamélie se daly zakoupit.

Z Lysic jsme odjžděli kolem 18. hodiny a domů jsme dorazili v pořádku po 20. hodině.

Letošní výlet jsme absolvovali již časně zjara, právě kvůli kaméliím, které kvetou od ledna do asi března, nebo dubna. Kamélie si také mnozí z výletníků koupili nařízkované buď v Lysicích, nebo v Rájci, kamélie nemá ráda suché teplo paneláků, potřebuje k růstu chladnější, světlé prostory na sever, kam nesvítí sluníčko, kyselou půdu jako azalky a raději měkkou, dešťovou vodu, než chlorovanou vodu z kohoutku, pak by se jí mělo dařit a vydrží několik let. Proto se jí také říká květina našich babiček – protože dříve byla velmi populární a naše babičky ji s úspěchem pěstovaly v kamenných domech.

Počasí nám celý den přálo – nesněžilo, nepršelo, bylo příjemné, svěží, časně jarní počasí, v autobusu byl hezky vytopený a všude se nám líbilo.

Našeho zájezdu se zúčastnili nejen výletníci z Bohdanče, ale také z Ledče nad Sázavou, Habreku, Kozlova, Trhového Štěpánova, Jedlé, Bělé, Tasic, Třebětína, ale také ze Zbraslavic, Červených Janovic, Souňova, Kolína, Čáslavi a Žlebů. Autobus byl plný a ne na všechny se letos dostalo a tak tento výlet zkusíme za rok, případně, zopakovat znovu – pokud se autobus naplní – zase navštívíme krásný kraj kolem

Blanska ☺.

Výletníci si už v autobuse ptali, kam se pojedou příště a tak plánujeme další asi dva výlety v létě a na podzim – více informací bude jako vždy včas zveřejněno a určitě se opět podíváme do jiného koutu naší krásné země. ☺

♪ ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ – TŘÍKRÁLOVÝ ♪ ♪ KONCERT V BOHDANČI - ohlédnutí ♪

Česká mše vánoční od skladatele Jakuba Jana Ryby, která již dlouho patří nejen k českým, ale i k bohdanečským Vánocům, se tentokrát konala v bohdanečském kostele jako tříkrálový koncert, v sobotu, 7. ledna 2017. Koncert byl, jako vždy pod uměleckým dohledem pana dirigenta Šterbáka, který tentokrát přivezl mnohem početnější sbor, ale i nové tváře dvou sólistů altistky – Dany Dubové a tenora, Václava Boštíka. Spolu s nimi vystoupili ještě nám známí – Jana Nováková, která zpívala soprán a Ondřej Štefáček bas, doprovázelo Collegium chrámových hudebníků, Tomáš Chudý na varhany.

Na začátku všechny přivítal pan farář Tomšíček, dále pronesl krátký úvod pan dirigent Šterbák. Krásná, duchovní hudba opět rozezněla bohdanečský kostel vánočními pastýřskými zpěvy České mše vánoční, která je známá nejen u nás, ale i ve světě. Na konci koncertu, poděkoval dirigent Šterbák za dlouholetou organizaci koncertů Anně Holubové. Po děkovačce, účinkující přidali ještě vánoční hymnus – Narodil se Kristus Pán, k nim se postupně přidali ještě návštěvníci koncertu, kteří odměnili umělce vřelým potleskem.

Vystoupení mělo opět vysokou uměleckou a profesionální úroveň na naše poměry a ukončilo tak hlavní, vánoční dobu. Podařilo se zorganizovat díky spolupráci Farnosti Bohdaneč, která poskytla prostory kostela Zvěstování Páně, Obci Bohdaneč, která koncert zasponzorovala a také díky Obecní knihovně v Bohdanči, kde se tvořily měsíc před koncertem letáky, odkud byly zapůjčeny židle, a kde, účinkují našli zázemí před koncertem a po něm (na naší fáře nejsou stále hotové a k dispozici wc, kuchyňka atd.)

Koncert byl letos také nahráván a část z něj je možné nalézt na stránkách Farnosti Bohdaneč, nebo na internetu – youtube.

Věříme, že o příštích vánočních svátcích se u nás Rybova Česká mše vánoční znovu rozezní a přinese tak radost z narození Spasitele.

A.H.

Vyluštění ke straně 11 - ovoce: trpělivost, laskavost, pokoj, dobrota, radost, tichost, láska, věrnost, sebeovládání

✍ ...příspěvek z připravovaných pamětí, bohdanečského pražáka pana Františka Zadražila z Bohdanče

Jestliže vzpomínáme lidí, kteří s námi v Bohdanči žili, nebylo by fér vzpomínat jen na ty zasloužilé, nebo na ty, kteří měli štěstí. Nutnou dávkou pozornosti si také zaslouží ti, kteří zde v ústraní žili, pracovali i umírali.

Již dříve jsem vzpomněl lidí, těch Honzíčků, kteří pracovali u sedláků za kus chleba a přespávali v chlévech. Byli zde i lidé – místní rodáci, kteří, ač poctivě pracovali, neměli to štěstí, aby se o ně vlastní rodina postarala. Zůstali sami. Větší obce pro tyto své spoluobčany stavěly obecní domky, zvané „pastoušky“. Takový domek postavila zdejší obec pod hrází Pilského rybníky u cesty k lomu na Horce. Později byla přistavěna další samostatná část, ve které po zboření zdejší pily, bydlela rodina Hájkova, čítající asi osm členů.

V původní pastoušce, ve třicátých a čtyřicátých létech minulého století, bydlel bývalý kamnář pan Musil, další světničku obýval válečný vysloužilce pan Pilc, který pracoval jako lesní dělník. V lese pracoval i další obyvatel pastoušky, pan Drdel s manželkou. Abych byl přesný, pan Drdel pracoval v lese v zimě jako lesní dělník, v létě spíše jako houbař, který obden jezdíval prodávat své úlovky na trh do Kutné Hory. Autobus tenkrát nejezdil, tak si to od vlaku ze Zbraslavic vždy po jednom pivu „šněroval“ od příkopu k příkopu, aby poslední pivko „utrhl“ u nás, v hospodě. Paní Drdelová byla upracovaná žena, která si vydělávala „na chléb náš vezdejší“ pomocnými pracemi v „lepších rodinách“, nejčastěji jako pradlena. V domku obývali jednu místnost, to však těm dobrým lidem nebránilo, aby k sobě přibrali opuštěné děvče Jarku, která v Bohdanči vychodila školu. Později Jarce vystrojili i veselku. Byla to svatba hlučná, sedělo se u stolů na louce před pastouškou. Na závěr večera se veselá společnost, jak bývá při takovýchto příležitostech, poprala. Později si ženich nevěstu odvezl a Drdelovi zůstali opět sami.

V pastoušce žila také osamělá žena, stará Belačka, která měla obličej zohavený rakovinou. Neumím si představit, z jakých prostředků žila. Sama chodila na skromný nákup a občas se objevovala i mezi lidmi. Později na svou nemoc zemřela.

Nejpopulárnější postavičkou pak byla stará, stále se usmívající a také jak kostelní myš chudá Kudrmanka. Tato čiperná žena nesměla nikdy a nikde chybět. Byla u každé čumendy, zejména u svateb, které se konaly v bohdanečském kostele. Tehdy se jezdilo v kočárech tažených koňmi. Samozřejmě součástí těchto jízd bylo rozhazování koláčů svatebními hosty mávajícím čumilům. Stará Kudrmanka byla také několikrát zvěčněna na fotografiích bohdanečských občanů, vítající projíždějící Rudou armádu, v květnu, 1945.

Neumím popsat, jak ti lidé v pastoušce bydleli, když prakticky pět rodin, celkem osm lidí, se vešlo do té původní poloviny bohdanečské barabizny.

Mezi tehdejší vysloužilé občany v Bohdanči, nepochybně patřila také rodina Hadriánova. Jejich domek stával na Nové Louce vlevo, u cesty, u domku Tvrdíkových. K domku stejně jako u sousedních, patřila ovocná zahrada, od domku dolů, k cestě na Dvorecko a Machovice, malé políčko pod cestou k potoku. Hadriánovým patřilo i malé políčko pod „Karbaňákem“.

Kdysi chloubou Hadriánových, byl nevelký ovocný sad, který díky péči hospodáře, proslul výborným ovocem. To samozřejmě, v dobách rozvinutého zahradního pichu, nezůstalo utajeno. Chtě-nechtě musel pan Hadrián v sadu postavit malou prkennou boudu pro hlídání své úrody. Tehdejší uličníci, naši předchůdci, byli také odborníky v zahradním pichu, jak se patří. Vyprávělo se tenkrát, že jednoho večera, se parta bohdanečských milovníků zdravé výživy, vydala do Hadriánova sadu a milého hlídače i s boudou odnesla na Karbanův rybník. Ať je to pravda, nebo není. Je to tragikomická historka. Ale vraťme se k mým pravdivým vzpomínkám.

V dobách, kam moje paměť sahá, byl starý pan Hadrián drobný, již starý mužiček s dlouhými, šedivými vlasy a stejně šedivým plnovousem. Většinu života tehdy trávil v posteli, jen v létě jej bylo vídat sedícího na lavičce u domu a vyhřívajícího se na sluníčku. Paní Hadriánová, řečená Hadriánka, byla drobná čiperná žena, které se přes její věk líbili muži. Není divu, že si tato dobromyslná žena hrála na mladici, pro smích celému okolí. Tato žena pozdně středního věku, milovala jakéhosi Káju, který sloužil v Kotoučově. Stará Hadriánka, jak jsme jí říkali, se téměř denně vyskytovala ve vsi, jak se tenkrát říkalo středu obce s četnými obchody. To se nastrojila a nikdy nezapomněla zvýraznit nějakou tou vycpávkou své horní partie. Bohdanečtí šprýmaři jí nikdy nezapomněli vyřídít pozdrav od Káji. To se vždy paní Hadriánová cudně zapýřila.

Tato stařena nevynechala žádnou taneční zábavu. Šla z kola dokola. Jak by také nešla, když její tanečníci využili každé příležitosti, této staré ženě provést nějakou čertovinu. Nejčastějším žertíkem bylo, že jí při tanci rukou kolem pasu drželi spodní část sukně. To pak Hadriánka za bouřlivého smíchu hostů protančila celý tanec s odkrytým „pozadím“. My kluci jsme těm dvěma starým lidem prováděli také kdejakou čertovinu. Někdy nás naše klukoviny zavedly i na Novou Louku a kam jinam, než k Hadriánově chaloupce. Večer pod oknem jsme sledovali ty staré chudáky, jak spolu tráví své smutné večery. K večeři mívali zpravidla jen loupané, osolené brambory a černou kávu z Melty. Tak jsem si zapamatoval hluboký hlas starého Hadriána: „Panenko, schovej mi jednu smaženou bramboru na ráno!“ Postel starého Hadriána stála u zdi, proti oknu. Nad postelí byl prostý větrák, řečený tehdy „luft“. Na zimu se tento otvor zakrýval nějakým obrazem, tehdy převážně nějakého světce. Naší závěrečnou klukovinou bylo, že jsme zvenku nějakou holí zasunutou do větráku shodili obrázek na chudáka, starého Hadriána. „Panenko, Floriánek letí! Vyžeň ty pacholky!“ Panenka nás dohnala až za vápenku – ta uměla běhat! A opět se musím stydět za naše klukoviny na starých lidech. Všichni tito lidé jsou pohřbeni na bohdanečském hřbitově bez pomníků a zapomenutí.

Další skupinou bohdanečských „nuzáků“, byli takzvaní Honzové. Byli to lidé, kteří pravděpodobně po skončení „První světové“ neměli, kam by hlavu složili a tak byli vděční za jakoukoliv střechu nad hlavou. Většinou sloužili u sedláků. Zpravidla přespávali v chlévech, obsluhovali dobytek a vypomáhali na poli. Ve vsi se o nich mnoho nevědělo, a protože to byli „lidé na okraji“, nikdo se o ně moc nezajímal. Většinou se jim říkalo „Honza“. V Bohdanči žili, pokud, se pamatuji dva Honzové. Honzíček Březinů a Honza Kulinky. Honza Kulinky přebýval na Nové Louce u Nováků. Přespával v chlévě a pomáhal v hospodářství. Přezdívku dostal proto, že na setkání se ptal: „Máš kulinky, máš, máš, máš?“ tento Honza se při různých příležitostech, o Májích, či Dožínkách někdy i o pouti,

objevoval ve vsi. Chodil vždy bosý. Jeho původ ani konec není současným bohdonečským znám.

Druhým, velice oblíbeným byl „Honzíček Březinů“. Byl to malý, zavalitý a věčně se usmívající človíček s krátce sestříhaným plnovousem. Na nohou, jako tenkrát více lidí, nosil dřeváky zvané „holoubata“. Rád se předváděl. Když jsme mu my kluci řekli: „Honzíku zasalutuj, „ Honzík srazil podpatky a v pozoru, jako svíčka, vystříhl parádní salut, jak se jen na rakouského vysloužilce slušelo. Od pana děkana Hanuse dostával vždy na zimu teplý zimník. Ke konci války zmizel. Říkalo se, že byl žid a že jej Němci odvezli, ale nikdo z dosud žijících občanů to skutečně neví.

Tak to byli bohdonečtí Honzové.

sepsal: *František Zadražil*

ZPRÁVY Z KNIHOVNY

📖 Obecní knihovna připravuje **setkání – přednášku na téma Tvorba rodokmenu**, knihovnice se zúčastnila v Praze semináře o rodokmenu a ráda předá informace dále; všichni, kteří se zajímají o svoji rodinu, předky, původ, kteří si již tvoří rodokmen, nebo si ho teprve plánují sestavit, neví, jak a čím začít, nebo kde hledat – budou na akci srdečně vítáni, akce se uskuteční po dohodě podmínek s OU a případně by se konala v prostorách nad knihovnou někdy během léta, o přesném termínu a čase bude veřejnost předem a včas informována na letáčích a vývěskách, na webových stránkách Obecní knihovny Bohdaneč. Otázku ...“odkud jsme a kam se ubíráme...?“, si časem začne klást asi každý...

A.H.

Krátce...✍

- ❖ **další číslo našeho Zpravodaje** vyjde znovu v létě, časopis vychází 4x do roka, je neprodejný, pouze pro účely ŘK farnosti Bohdaneč, nová čísla naleznete opět na obvyklých místech v kostele v Bohdanči, nebo v našich filiálních kostelích, náklady na výtisk jednoho čísla činí 8 - 10 korun, elektronickou podobu naleznete na našich webových stránkách
- ❖ budeme vděčni všem, kdo doručí výtisky nemohoucím bratrům a sestrám z Farnosti, ve svém okolí
- ❖ články, příspěvky, připomínky, náměty v jakékoli podobě jsou vítány
- ❖ **všechna čísla doposud vydaných Zpravodajů, vytištěná barevně**, naleznete **k zapůjčení také v knihovnách – v Bohdanči a v Bělé**, v případě, že někomu čísla chybí a má o ně zájem, obraťte se laskavě na redakční radu - kontakt je vzadu na poslední stránce, čísla vám budou dotištěna

Plánované akce:

- * 18.6. bude Boží Tělo ve Zbraslavicích; 25.6. bude mše svatá v Třebětíně
- * přednáška – stále máme v plánu uspořádat přednášku o Bibli
- * výlety, pokud se naplní bus – plánujeme do okolí Hradce Králové 25. 6., dále do Jaroměřic nad Rokytnou a Třebíče a na podzim do Litoměřic.

Nanebevstoupení Páně

Nanebevstoupení a Svatodušní svátky jsou dva křesťanské svátky, následující po velikonocích - první za čtyřicet a druhý za padesát dní. Jsou to svátky na památku událostí, které prožili první křesťané. Nanebevstoupení je posledním zjevením vzkříšeného Krista - potom, co se zpřítomnil svým učedníkům, jim sdělil, že napříště již nebude viditelný a vzdálil se, stoupaje k nebi (odtud název "Nanebevstoupení"). Svatodušní svátky (letnice) jsou shromáždění, při němž první křesťané dostávají Kristova Ducha a uvědomují si, že jsou jeho církví - obnovuje se jejich naděje. Skrze Nanebevstoupení a letnice je možno pochopit celý význam Kristova vzkříšení - není již sice viditelný, ale zůstává spojen s námi a dává nám svého Ducha, své světlo a sílu od Boha.

(zdroj: Víra.cz)

Přijď Duchu Otce a Syna, Duchu lásky,

Duchu synovství,

Duchu pokoje, důvěry, síly a radosti.

Přijď tajemný jásote v slzách světa, vítězný živote

ve smrti země, Otče chudých, oporo utištěných,

světlo pravdy, lásko, která se vylila do našich srdcí.

Přicházej denně, stále znovu a více.

Milují tě, protože jsi láska sama. Děkují tí, oživovateli.

Duchu svatý, přebývej ve mně, buď pečeti živého Boha

ve mně, že jsme jeho vlastnictvím.

Římskokatolická farnost Bohdaneč

Farnost pořádá bohoslužby a duchovní setkání

Kontaktní údaje: **Mgr. Stanislav Tomšíček**
 Mobil: +420 732 513 972
 Telefon: +420 327 591 170
 E-mail: rkfzbraslavice@gmail.com
www. **farnostbohdanec.estranky.cz**

Kostelník v Bohdanči: **pan Josef Holub**
 Kostelník v Třebětíně: **pan Miroslav Petrus**
 Kostelník v Michalovicích: **pan Josef Laudát**

POŘAD BOHOSLUŽEB BĚHEM ROKU

Neděle	9.45 Mše svatá	Bohdaneč
Středa	18.00 Mše svatá	Bohdaneč
Podle ohlášek v kostele v Bohdanči a na vývěškách - Třebětín		
Podle ohlášek v kostele v Bohdanči a na vývěškách - Michalovice		

ŘK farnost Bohdaneč sdružuje:

Bohdaneč - kostel Zvěstování Páně; kaple Nejsvětější Trojice; Bělá – kaple sv. Jana Nepomuckého; Dědice – kaple sv. Petra a Pavla; Dvorecko; Hlohov; Hostkovice; Kotoučov; Michalovice – kostel sv. Matouše apoštola a evangelisty; Nová Louka; Prostřední Ves; Řeplice - kaple Navštívení Panny Marie; Šlechtín – kaple Všech svatých; Tasice, Třebětín – kostel Navštívení Panny Marie; Vickovice – kaple Nejsvětější Trojice.

Informační letáček ŘK farnosti Bohdaneč

články a příspěvky vítány

vychází nepravidelně, 4x do roka, za drobné chyby se omlouváme

Redakční rada: P. Mgr. Stanislav Tomšíček

Bc. Anna Holubová a další externí dopisovatelé příspěvků a článků

Kontakt:

redakcefarnihocasopisu@seznam.cz